

Aan:
de heer S.K.D.S. Zandvliet

(i.a.a. de overige Statenleden)

Assen, 10 oktober 2023

Ons kenmerk 41/5.2/2023001220

Behandeld door thema Water, Bodem & Milieu

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen ex artikel 41 Reglement van orde over NAM wil in Langelo (UGS Norg) gas gaan winnen in plaats van opslaan

Geachte heer Zandvliet,

In uw brief van 12 september 2023 stelde u een aantal vragen over vragen ex artikel 41 RvO over NAM wil in Langelo (UGS Norg) gas gaan winnen in plaats van opslaan. Deze vragen beantwoorden wij als volgt.

Vraag 1

U was in 2021 bijzonder ontstemd. Wat is op dit moment uw gemoedstoestand t.a.v. bovenstaande?

Antwoord 1

In 2021 waren wij bijzonder ontstemd over de communicatie door de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK). De mededeling dat de gasopslag (UGS) Norg mogelijk eerder gesloten zou worden dan eerder voorzien, waarna de NAM, als eigenaar van de opslag, kon overwegen een winningsplan in te dienen voor de productie van het kussengas, werd gedaan in de publiekssamenvatting van het vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2021-2022. Dit is niet het juiste medium om een dergelijk besluit in te communiceren en dat hebben wij de minister laten weten (zie bijlage 1).

Dat op termijn de UGS Norg gesloten zou worden en het kussengas dan mogelijk geproduceerd zou worden, was echter in principe al bekend. We blijven plannen voor de winning van aardgas in de provincie kritisch volgen. Winning kan alleen doorgang vinden als het veilig is voor mens en milieu.

Vraag 2

Wat was de reactie van de minister op uw boze brief van 16-11-2021? Kunt u een afschrift van deze reactie meesturen met uw antwoord?

Antwoord 2

De minister betreurde het dat wij overvallen werden door de mededeling. Hij gaf aan dat hij getracht had transparant te zijn over het feit dat de inzet van UGS Grijpskerk van invloed kan zijn op de periode dat UGS Norg nog nodig is als gasopslag. Het afschrift van deze reactie vindt u als bijlage 2 bij deze brief.

Vraag 3

Welke concrete afspraken heeft u nadien gemaakt met EZK over het informeren over kussengaswinning Norg.

Antwoord 3

De minister gaf in zijn antwoord aan dat in het omgevingstraject dat gestart is over de gasopslagen Grijpskerk en Norg veel aandacht gegeven zou worden aan communicatie met omwonenden en dat de provincie op de hoogte gehouden zou worden van de voortgang van dat traject.

Vraag 4

Wanneer bent u ingelicht over het op korte termijn overbodig worden van de gasopslag Norg?

Antwoord 4

Wij zijn tijdens een werkbezoek aan de UGS Norg, op vrijdag 8 september 2023, door de NAM ingelicht dat er een vergunning aangevraagd is voor het winnen van het kussengas uit het gasveld Norg. De vergunningsaanvraag van de NAM anticipeert op het sluiten van de UGS Norg. De NAM geeft aan dat ze pas kussengas gaat winnen als de UGS haar opslagfunctie verliest. Daarvoor is geen termijn genoemd. De beslissing om de UGS Norg niet meer te gebruiken ligt bij de staatssecretaris van EZK (mijnbouw). Het is op dit moment onbekend wanneer de gasopslag zou kunnen sluiten. De staatssecretaris heeft aangegeven de vergunningsaanvraag van de NAM om het kussengas te winnen "niet gepast" te vinden.

Vraag 5

Wanneer en hoe heeft u PS vervolgens geïnformeerd?

Antwoord 5

U kunt de beantwoording van deze vragen als zodanig beschouwen.

Vraag 6

Bent u het met ons eens dat we, in lijn met de wil van provinciale Staten, ons met hand en tand moeten verzetten tegen Gaswinning in Drenthe en dus ook tegen gaswinning in Langelo (Norg)?

Antwoord 6

De provincie is geen bevoegd gezag als het gaat om het vergunnen van mijnbouwprojecten. Wij adviseren wel het Ministerie van EZK en stellen dat gaswinning alleen doorgang kan vinden onder de voorwaarde dat het veilig is voor mens en milieu.

Vraag 7

Welke stappen gaat u vervolgens concreet zetten?

Antwoord 7

Wij zullen te zijner tijd door de minister of staatssecretaris van EZK gevraagd worden te adviseren over het nu ingediende winningsplan. Wij zullen de plannen dan kritisch bestuderen. De staatssecretaris heeft overigens aangegeven het voornemen van de NAM om het kussengas te winnen "niet gepast" te vinden. Daar stemmen wij van harte mee in en steunen we hem in.

Wij hebben contact met de gemeente Noordenveld, waarbinnen de gasopslag zich bevindt, en zullen onze adviezen afstemmen met hen. Daarnaast zullen we contact zoeken met de Tijdelijke Werkgroep Mijnbouwschade Een om hun zorgen en wensen te inventariseren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlagen:

1. Reactie Vaststellingsbesluit gaswinning Groningenveld 2021-2022
 2. Antwoordbrief minister dd. 28 februari 2022
- wa.coll.

Aan de voorzitter van Provinciale Staten

Mevrouw J. Klijsma
Postbus 122
9400 AC Assen

Assen, 12-09-2023

Betreft: vragen ex artikel 41 RvO over NAM wil in Langelo (UGS Norg) gas gaan winnen in plaats van opslaan.

Geachte mevrouw Klijsma,

RTV Drenthe meldt op 11 september dat de NAM in Langelo gas wil gaan winnen in plaats van opslaan. De NAM heeft hiervoor sinds kort een aanvraag voor een winningsvergunning ingediend en verwacht binnen twee jaar met de gaswinning te kunnen gaan beginnen.

Wij verbazen ons over bovenstaande persbericht omdat de Provinciale Staten (PS) van Drenthe meerdere keren via moties heeft uitgesproken geen extra gaswinning in Drenthe te willen ter compensatie van de sluiting van het Groninger gasveld en omdat uw college in november 2021 een boze brief heeft gestuurd naar de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) over kussengaswinning in Norg.

U was destijds bijzonder ontstemd omdat u niet door het ministerie hierover was geïnformeerd. U ontdekte bij toeval dat de gasopslag Norg mogelijk eerder dan voorzien overbodig zou worden als gasopslag en de NAM op dat moment een winningsplan kan indienen voor de productie van het in de opslag aanwezige kussengas.

Naar aanleiding van bovenstaande hebben wij de volgende vragen:

1. U was in 2021 bijzonder ontstemd. Wat is op dit moment uw gemoedstoestand t.a.v. bovenstaande?
2. Wat was de reactie van de minister op uw boze brief van 16-11-2021? Kunt u een afschrift van deze reactie meesturen met uw antwoord?
3. Welke concrete afspraken heeft u nadien gemaakt met EZK over het informeren over kussengaswinning Norg.
4. Wanneer bent u ingelicht over het op korte termijn overbodig worden van de gasopslag Norg?
5. Wanneer en hoe heeft u PS vervolgens geïnformeerd?
6. Bent u het met ons eens dat we, in lijn met de wil van provinciale Staten, ons met hand en tand moeten verzetten tegen Gaswinning in Drenthe en dus ook tegen gaswinning in Langelo (Norg)?
7. Welke stappen gaat u vervolgens concreet zetten?

Namens de SP-fractie

Simon Zandvliet

<https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/15864139/nam-wil-in-langelo-gas-gaan-winnen-in-plaats-van-opslaan-moet-wel-veilig>

Aan:
de minister van Economische
Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK 's-GRAVENHAGE

Assen, 16 november 2021
Ons kenmerk 46/5.13/2021002068
Behandeld door mevrouw J.M. Bremmer (0592) 36 54 04
Onderwerp: Kussengaswinning Norg naar aanleiding van Vaststellingsbesluit
Groningen 2021-2022

Geachte minister,

Op 24 september 2021 publiceerde u het definitieve Vaststellingsbesluit Groningengasveld 2021-2022. Op 30 april 2021 gaven wij hierover een advies en op 13 juli 2021 dienden wij een zienswijze in op het ontwerpbesluit. Tot onze grote verbazing troffen wij in de publiekssamenvatting van het Vaststellingsbesluit ineens de volgende alinea aan:

"Door UGS Grijpskerk in te zetten om het Groningengasveld sneller te sluiten blijft de opslag langer nodig dan eerder door NAM was voorzien. *UGS Norg wordt daarentegen mogelijk eerder dan voorzien overbodig als opslag ten behoeve van leveringszekerheid in de markt voor laagcalorisch gas. Op dat moment kan NAM, als eigenaar van de opslag, overwegen om een winningsplan in te dienen voor de productie van het in de opslag aanwezige kussengas.* Het besluit daarover zal de minister van EZK nemen op basis van een zorgvuldige procedure en wordt alleen genomen als het veilig kan. Naast bovenstaande aspecten spelen er in de omgeving van UGS Grijpskerk ook andere belangen mee, zoals vanuit de regio wordt aangegeven. Deze belangen zijn van betekenis en worden meegenomen in de gesprekken met NAM en de gemeente Westerkwartier en Noordenveld."

Wij zijn bijzonder ontstemd dat wij op deze manier, in de publiekssamenvatting bij een ander besluit, over deze mogelijke eerdere winning van het kussengas uit de gasopslag Norg worden geïnformeerd. Het betreft voor de provincie Drenthe zeer relevante informatie, waarbij wij veel vragen hebben.

Schadeafhandeling

Deze ontwikkeling bij de gasopslag Norg maakt het volgende des te belangrijker voor ons. In ons advies van 30 april 2021 en in onze zienswijze van 13 juli 2021 hebben wij nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de noodzaak van een eerlijke en vlotte schadeafhandeling voor de omwonenden rondom de gasopslag Norg en voor het feit dat sluiting van het Groningengasveld niet mag leiden tot afwenteling naar Drenthe, door toename van gaswinning in Drenthe.

Zoals wij u ook geschreven hebben op 14 september 2021 en met u besproken hebben tijdens uw werkbezoek aan Zuidlaren op 29 september 2021, zijn wij bezorgd over de maatschappelijke gevolgen van de gewijzigde werkwijze van het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG). Het gaat dan met name over het feit dat de omgeving van de gasopslag Norg niet meer onder de toepassing van het bewijsvermoeden valt. Er is altijd gesteld dat de gasopslag Norg en het Groningengasveld onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en dat beide onder toepassing van het bewijsvermoeden passen. Dit is in december 2018 bij ministerieel besluit bekendgemaakt.

Als het kussengas gewonnen wordt, neemt het seismisch risico mogelijk toe. Dit kan weer andere en nieuwe gevolgen voor de omgeving hebben. Het zal duidelijk zijn dat er veel van het vertrouwen in de overheid gevraagd wordt wanneer plannen op deze manier wijzigen.

Wij dringen er nogmaals op aan dat het bewijsvermoeden wordt toegepast conform de oude contourenkaart voor het toepassingsgebied, zowel in de huidige situatie dat de gasopslag Norg in werking is als opslag ten dienste van het Groningengasveld, als in de mogelijk toekomstige situatie dat de gasopslag overbodig is als opslag en het kussengas gewonnen wordt.

Tot slot verzoeken wij u dringend om ons in de toekomst op een meer toepasselijke wijze te informeren over voor ons relevante ontwikkelingen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

md/coll.

Afschrift aan Provinciale Staten van Drenthe

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gedeputeerde Staten Provincie Drenthe
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Datum

Betreft gasopslag Norg in relatie tot het vaststellingsbesluit Groningen 2021-2022

Geacht college,

Dank voor uw brief van 16 november jl. over de gasopslag Norg (UGS Norg) die u mij stuurde naar aanleiding van mijn vaststellingsbesluit 2021-2022 voor de gaswinning uit het Groningenveld.

U geeft aan te zijn overvallen door de passage in de samenvatting van het besluit die betrekking heeft op de beëindiging, op termijn, van de opslagfunctie van UGS Norg. Dat betreur ik. Ik heb het juist van belang geacht transparant te zijn over het feit dat de inzet van UGS Grijpskerk van invloed kan zijn op de periode dat UGS Norg nog nodig is als gasopslag. Dat NAM na beëindiging van de UGS Norg, als eigenaar van de opslag en het in de opslag aanwezige kussengas, een winningsplan voor dat gas kan indienen is op zichzelf niet nieuw. Het vigerende wettelijk kader voor de beoordeling van een eventuele dergelijke aanvraag door de minister van EZK is hierop van toepassing. U bent daarbij wettelijk adviseur voor de minister.

U heeft aangegeven hier veel vragen over te hebben. Mijn ambtenaren zijn graag bereid deze te beantwoorden. Ook benadruk ik dat bij het omgevingstraject dat ik samen met de gemeente Noordenveld, de gemeente Westerkwartier en NAM ben gestart over de gasopslagen in Grijpskerk en Norg, veel aandacht zal worden gegeven aan communicatie met omwonenden. Ik zal zowel u als de provincie Groningen op de hoogte houden van de voortgang van dat traject.

U heeft in uw brief uw advies over het vaststellingsbesluit Groningen herhaald, te weten dat het sluiten van het Groningenveld niet mag leiden tot 'afwenteling' naar Drenthe, door toename van de gaswinning in Drenthe. Daar is geen sprake van. De huidige inzet van UGS Norg, als gasopslag, zorgt ervoor dat de winning uit het Groningenveld binnen enkele jaren kan worden beëindigd. De voorgenomen inzet van UGS Grijpskerk brengt de definitieve beëindiging van de Groningse gaswinning nog sneller dichterbij. De risico's op schade door het gebruik van UGS Norg zijn onvergelijkbaar met die door de aardbevingen in het Groningenveld. Een beoordeling van de risico's van het eventueel produceren van het kussengas is aan de orde op het moment dat NAM daarvoor een aanvraag indient.

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Projectdirectie Groningen

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

F. Wilschut

T 070 379 6511

F. Wilschut@minezk.nl

Ons kenmerk

DGKE-PDG / 21304514

Uw kenmerk

46/5.13/2021002068

Bijlage(n)

In uw brief gaat u in op de onrust die gevoeld wordt rondom schadeafhandeling. U geeft aan dat inwoners de wijzigingen hiervan als een niet uit te leggen ongelijke behandeling ervaren en dat het tot sociale onrust leidt. Ik vind het belangrijk om te benadrukken dat het IMG het bewijsvermoeden binnen het effectgebied van de zwaarste aardbeving (Huizinge op 16 augustus 2012) toepast. Echter, het IMG heeft op basis van de uitkomsten van recente onderzoeken geconcludeerd dat in twee gebieden diepe bodemdaling en -stijging als gevolg van gaswinning uit het Groningenveld en de gasopslag in Norg, behoudens uitzonderingssituaties, niet tot schade aan gebouwen kan leiden. Daarnaast is er geen sprake van trillingen door aardbevingen die tot schade aan gebouwen heeft kunnen leiden. Het IMG heeft daarom besloten dat voor delen in deze gebieden het bewijsvermoeden niet meer van toepassing kan zijn.

Ik zie de zorgen in de regio en snap dat bewoners willen weten waar de schade dan wel door veroorzaakt wordt, als het niet veroorzaakt is door bodembeweging als gevolg van de gaswinning uit het Groningenveld of de gasopslag Norg. Om deze reden heb ik aangegeven dat ik open sta voor een onderzoek dat meer duidelijkheid biedt over de mogelijke schadeoorzaken in de twee gebieden. Zeker als dit aansluit bij de wens van bewoners. Ik ga graag in overleg met de provincie Drenthe en gemeenten om te verkennen of we samen een onderzoeksvraag kunnen formuleren. Een goede oplossing voor deze bewoners is complex en heeft het risico dat er opnieuw verschillen ontstaan. Hierom is het van belang dat bewoners nauw betrokken blijven bij dit proces.

Ik hecht eraan met u in goed contact te blijven over alle mijnbouwactiviteiten in Drenthe en de gasopslag Norg in het bijzonder. Zoals ik hierboven al aangaf zijn mijn ambtenaren graag bereid uw vragen te beantwoorden.

Hoogachtend,
De minister van Economische Zaken en Klimaat, namens deze,

Marc Hoenders
Directeur projectdirectie Groningen